

Dárek

EVA BEŠŤÁKOVÁ

Zdeněk se vrátil z hor. Jarní prázdniny se povedly, bylo dost sněhu i sluníčka, a tak si třída lyžování užila. Autobus přijel v neděli v poledne, Zdeněka čekal sváteční oběd, ale tatínek doma nebyl.

„Vrátí se až večer,“ rekla maminka, a Zdeněk hned věděl, oč jde. Tatínek byl trenérem mladých hokejistů a často s nimi jezdil na zápasy mimo město. „Zatím si vybal věci, špinavé prádlo dej do koupelny, boty vyčisti a ulož do komory i s lyžemi. Letos už na hory asi nepojedeš, je půlka března a brzy vytáhneš kolo.“

Háčkovi měli komoru na chodbě. Měla zvláštní vchod i klíč a uvnitř byly po stěnách přibité dřevěné police až ke stropu. Tam bylo věcí! Krabice, sánky, nenošené boty, nahore tyč s ramínky a na nich v igelitových obalech staré kabáty, v létě kožichy a zimní bundy, a v koutě odložený konferenční stolek. Právě pod ním bylo místo pro lyžařský batoh, v němž budou přezkáce odpočívát zase až do

příští zimy. Zdeněk odemkl komoru, protáhl se mezi policemi až k zadní stěně, ale co to? Místo na batoh pod stolem nebylo, celý prostor pod starým stolem vyplňovala velká krabice, pečlivě zabalená do igelitového ubrusu a převázaná dvojitým provazem!

Co to může být? napadlo Zdeněka, ale to už v něm začalo klíčit určité podezření. Málem se zalykal radostným rozechvěním: Snad ne...?

Ohlédl se, zavřel dveře do chodby a rozsvítil lampičku u dveří. Světla bylo v koutě málo, ale když přitiskl průhledný igelit na stěnu krabice, napsl se dal přecíst: SHARP 811! Zdeněk nemohl uvěřit svým očím. Nejraději by byl nahlas vykřikl: Dostanu počítač, dostanu k narozeninám počítač!, ale hned se vzpamatoval. Rychle položil batoh s lyžařskými botami na stolek, lyže postavil do druhého kouta, zhasl světlo a komoru pečlivě zamkl. Doma se tvářil jakoby nic, ale odpoledne se zdržoval raději ve svém pokojíčku, aby na něm maminka rozčileni nepoznala. Po osobním počítači toužil už rok, dvakrát týdně chodil do kroužku programování, hltal články v časopisech a skryté záviděl šťastnějším kamarádům, kteří počítač doma už měli. Vzájemně si nahrávali programy na kazety,

chodili do klubů Atari, Sharp nebo Spectrum, bylo jich ve třídě několik. Teď bude k těm šťastlivcům patřit i Zdeněk, a už za čtrnáct dnů!

Příštích čtrnáct dnů prožíval Zdeněk učiněná muka. Nesměl se přece zmínit, co v komoře věděl! Vždyt tehdy v neděli se šel tatínek, sotva se večer vrátil ze zájezdu, hned do komory podívat a mrzutě řekl mamince:

„Taky jsi mohla počkat, až přijedu, byl bych Zdeněkovi lyže a boty uklidil sám. Nemám rád, když do komory chodí, všechno tam přehrabá a nic nesrovná.“

Maminka se radši ani nezmínila, že věci odnesl Zdeněk. Dala hned na stůl večeri a Zdeněk pochopil, že ani maminka neví, co je v komoře schováno. Jinak by ho tam přece nepustila! Mlčel tedy taky a počítal dny, které ještě dělily jeho i maminku od překvapení tak pečlivě přichystaného.

Konečně nadešla slavná sobota, den Zdeněkových čtrnáctých narozenin, kdy ho maminka vzbudila pěkným blahopřáním:

„Přeji ti hodně zdraví, samé jedničky a samou radost!“

Zdeněk dal mamince velkou pušu a hnal se do pokoje. Na stole stála sváteční snídaně, tatínek podával Zdeněkovi dva úhledně zabalené dárky, ale Zdeněk poděkoval

jen letmo a pátral kolem sebe. Krabici s počítačem nikde neviděl! „Ty ani nejsi zvědavý, cos dostal?“ divila se maminka, a Zdeněk honem rozbalil dárky – velkou obrazovou encyklopedii a krásnou jarní bundu s mnoha kapsami a zipy, jakou si dávno přál. Poděkoval a během snídane se mu podařilo nedat najevo zklamání, v duchu si však kladl stále tutéž otázku: Proč nedostal sharp, když byl přece v komoře připravěný! Odpoledne šel bruslit a teprve v neděli dopoledne, když maminka vařila a tatínek zašel k sousedům opravit vypínač, odvážil se nahlédnout do komory. Místo pod stolem bylo prázdné!

Uplynulo asi deset dnů, když ráno vtrhl do třídy Zdeněkův spolužák Eda s vítězným pokřikem.

„Kluciii! Dostal jsem k svátku počítač!“

Všichni se k němu nahrnuli a Zdeněk se dozvěděl novinu:

„Jestlipak víš,“ řekl Eda právě jemu, „že můj sharp byl nějaký čas schovaný ve vaší komoře, abych na něj doma nepřišel? Pak ho naši dali k babičce, váš tatínek prý se obával, že bys ho tam mohl najít a překvapení mi vyrazit!“

Tak to tedy bylo... Zdeněk se loudal ze školy sám, oči plné slz. Taková nespravedlnost! Další spolužák má počítač, a on pořád nic.

Neučí se snad dobře, nepomáhá doma? Odpoledne s ním nebyla řeč. Závist se proměnila v trucovani, Zdeněk odmlouval a maminka musela večer žalovat:

„Je jako vyměněný, tatínku. Nezdál se mi už od těch narozenin, ale co vyvádí dneska, to přesahuje všechny meze!“

Tatínek si vzal po večeri Zdenka na paškál, ale nedostal z něj ani slovo. Zdeněk věděl, že počítač je moc drahá věc, na kterou musí celá rodina dlouho šetřit a kterou si musí opravdu zasloužit, proto mlčel a neodvážil se vyčítat. V duchu však cítil krivdu a ošklivou závist. Učí se přece líp než mnozí jiní, programování je jeho koníčkem už přes rok, jde mu na patnáctý a chtěl by výpočetní techniku jednou studovat, proč tedy druzí ano a on ne?

Jaro tentokrát Zdenka netěšilo. Učil se a sportoval jako dřív, ale změnil se, chodil zamýšlený a uvažoval o prázdninové brigádě, kde by si mohl vydělat alespoň nějaký „počinek“. Třeba by mu potom rodiče na počítač přidali, jenže – tolik tisíc? Není mu osmnáct, pořádnou práci ještě nedostane...

Těsně před koncem školního roku šel Zdeněk ze školy s Jirkou, který se přistěhoval do sousedního domu a s kterým Zdeněk trochu kamarádil, i když do jedné tří-

dy nechodili.

„Představ si, že zítra mají prodávat v elektré sharpy, prý je to jedna z posledních zásilek a už se z Japonska dovážet nebudou. Od letoška se začínají vyrábět naše, budou se jmenovat Gama didaktik nebo tak nějak a budou prý moc drahé, protože mají mít mnohem větší paměť. Náš táta jde ráno na sharp stát frontu!“

Zdeněk ani nevěděl, jak se s Jirkou rozloučí, a ve výtahu měl pláč na krajičku. Poslední naděje na počítač, který se považuje v současné době na trhu za nejlepší, se rozplynula...

Tu noc sváděl Zdeněk sám se sebou těžký boj. V jedenáct hodin ještě nespal, nejraději by se byl rozběhl k rodičům a řekl jim, co ho trápí, ale neudělal to. Vždycky ho učili skromnosti, a vymáhat tak drahý dárek si nedovolil.

Ráno šel do školy jako svázaný. Cesta vedla kolem elektrky a Zdeněk už z dálky viděl dlouhou řadu lidí, kteří čekali před prodejnou kdovi od kolika hodin. Jirka měl pravdu, dnes budou prodávat počítače!

Zrychlil krok, aby nepodlehli lítosti, a stiskl rty. V noci si umínil, že nebude prosit ani brečet, není přece malý kluk. A taky není ve třídě sám, kdo počítač nemá. Až bude velký, vydělá si na něj, zatím si programování užije v kroužku a musí mu to stačit, říkal si statečně, ale přece jen neodolal a k prodejně se podíval. Ještě byla zavřená, bylo teprve půl osmé, a lidi tam stálo nejméně třicet. Kolik počítačů mohli dostat?

Najednou Zdeněk ztuhl, jako by mu znenadání někdo uštedřil pořádnou herdu do zad. Vytřeštil oči k výkladní skřini, chvíli užasle pozoroval lidi tísnící se u obchodu, ale potom rychle pohled odvrátil a spěšně odbočil do vedlejší ulice. Teprve tam zhluboka vydechl, opřel se zády o zeď rohového domu a s pocitem nevýslovné radosti i zahanbení zároveň si uvědomil, co právě spatřil: Těsně u výkladní skřině, v pořadí asi pátý a tváří v tu chvíli naštěstí obrácený k obchodu, stál a mezi ostatními čekal – jeho tatínek!

Zdeněk rodičům nikdy neprozradil, co všechno prožil od jarních prázdnin do konce školního roku, a nesvěděl se ani s tím, že tatínka tehdy ve frontě na počítače viděl. Hrozně se styděl za svou závist a ošklivé myšlenky, a tak v den, kdy za vysvědčení vytoužený počítač opravdu dostal, bylo v jeho velikánské puse, kterou mámě a tátovi dal, mnohem víc než jen upřímné poděkování za drahý dárek...

